

e-Pr(z)ymusik z Kropeczką 2018/2019 nr 7

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE
W GARDNIE

e-Pr(z)ymusik z Kropeczką

MARZEC

Marzec – trzeci miesiąc w roku, według kalendarza gregoriańskiego, ma 31 dni.

Nazwa miesiąca pochodzi od łacińskiej nazwy *Martius* (miesiąc Marsa). Od niej wywodzi się większość nazw tego miesiąca w językach europejskich. Staropolska nazwa marca to *brzezie*. Inna nazwa, obecnie niespotykana, to *kazidroga*.

W marcu następuje na półkuli północnej równonoc wiosenna, a na południowej

Ważne tematy:

WYWIADY Z NAUCZYCIELKAMI
MATEMATYKI

MI DZYNARODOWY
DZIE TEATRU

TYDZIEŃ MÓZGU

Polskie przysłowia ludowe na marzec

1. *W marcu jak w garncu.*
2. *Co marzec wypieczę, to kwiecie wysieczę.*
3. *Czasami w marcu zetnie wodę w garncu.*
4. *Czasem marzec tak się podsadzi, że dwa kołczy oblec nie zawadzi.*
5. *Ile w marcu dni mglistych, tyle w niwa dni dżdżystych.*
6. *Kiedy w marcu deszczu wiele, nieurodzaj zboża i ciele.*
7. *Gdy w marcu deszcz pada, wtedy rolnik biada, gdy słota je nieje, to rolnik się mieje.*
8. *Marzec, co z deszczem chadza, mokry czerwiec sprowadza.*
9. *Słota marcowe, owocom niezdrowe.*
10. *Marzec zielony - niedobre plony.*
11. *Suchy marzec, kwiecie mokry, maj przechłodny - nie będzie rok głodny.*
12. *Suchy marzec, mokry maj, będzie tytko jako gaj.*
13. *W marcu, gdy są grzmoty, urobie zboże ponad płoty.*
14. *Marzec, czy słoneczny, czy płacziwy, listopad obrazowy.*
15. *Marzec odmienia wiatry, deszcz miesza z pogodą, więc nie dziw, jeśli starzy czują go ze szkodą.*

MI DZYNARODOWY DZIE TEATRU

Dzie Teatru ustanowiono w czerwcu 1961 roku podczas 9. światowego kongresu Międzynarodowego Instytutu Teatralnego w Helsinkach.

Obchody światowych Dni Teatru mają na celu realizację statutowych zobowiązań ITI. W statucie czytamy m.in.: ITI powstało w celu promocji i międzynarodowej

wymiany informacji na temat teatru, pobudzenia kreacji i zwiększenia współpracy ludzi teatru; uświadomienia opinii publicznej wagi sztuki i artystycznej kreacji w życiu codziennym, w celu wzmocnienia przyjaźni i więzi międzyludzkich.

27 marca, co roku, rozsyłana jest wiadomość, tłumaczona na ponad 20 języków, od wybitnego człowieka teatru zawierająca jego przemówienie

na temat teatru i światowej harmonii. Pierwszą tak wiadomość wysłał w 1962 roku Jean Cocteau. Tego dnia odbywają się specjalne spotkania, sympozja, przedstawienia teatralne itp. poświęcone znaczeniu i problemom teatru. W 2007 roku główne obchody światowego Dnia Teatru odbyły się w paryskiej siedzibie UNESCO.

Przygotowała **Wiktoria Kowalewska**

Kolejne ciekawe zajęcia naszej szkole

Uczniowie klasy 2a uczestniczyli w zajęciach z Pani Anną Kwanicą, na których wszyscy bardzo dobrze się bawili i poznawali techniki robienia ozdób z masy solnej. Każdy uczestnik zajęć znalazł coś dla siebie. Dzieci nauczyły się

czytać przepis i wykonywać masę solną według niego. Było dużo o miechu i dużo o sprzecznościach :) Każdy dokładnie posprzątał po sobie i zabrał swoją pracę, aby później móc się nią ozdobić.

Zmiana czasu z zimowego na letni nastąpi z soboty 30 marca na niedzielę 31 marca. Powinniśmy wtedy przestawić wskazówki naszego zegara o godzinę do przodu. Dzieje się tak dlatego, że latem standardowy czas geograficzny jest przesuwany o godzinę do przodu. Tak więc czas aktywności człowieka jest lepiej dopasowany do godzin, w których jest najwięcej światła słonecznego. Czas z zimowego na letni zmieniamy w marcu podczas tzw. Równonocy, czyli wtedy, kiedy dzień i noc mają po 12 godzin. Oczywiście data ta jest umowna. Zmiana czasu zawsze wypada w weekend, z prostej przyczyny – aby nie wprowadzać zbędnego zamieszania w dni robocze. Autorem pierwszej wzmianki o potrzebie zmiany czasu był **Benjamin Franklin** (USA, XVIII w.), który sugerował, aby ludzie wstawali i kładli się spać wcześniej. Jednak sugestie te nie zostały potraktowane poważnie. W 1907 r. ukazała się broszura pt. „Waste of Daylight”, w której Brytyjczyk William Willett opisał zagadnienia związane ze zmianą czasu. Jednak i jemu nie udało się

Zmiana czasu z zimowego na letni

przełamać tego pomysłu. Ostatecznie pierwszym krajem z ustawowym przesuwaniem wskazówek zegara były Niemcy. 30 kwietnia 1916 roku, na terenie Rzeszy, sojusznicy Austro-Węgier i na okupowanych terenach Polski i Bałkanów, czas przesunęli o godzinę do przodu. W kolejnym roku zmiana czasu nastąpiła z 15 na 16 kwietnia (z niedzieli na poniedziałek) i czas letni obowiązywał do nocy z 16 na 17 września. Podobnie było w 1918 roku. Wkrótce po tym, zmianę czasu wprowadzili Brytyjczycy i Amerykanie.

W Polsce zmiana czasu jest stosowana nieprzerwanie od 1983 roku, ale była w użyciu także w latach wcześniejszych (pierwszy raz w 1919 r.).

Obecnie, we wszystkich krajach Unii Europejskiej w ostatnią niedzielę marca o godzinie 1:00 czasu uniwersalnego zegary przestawia się godzinę do przodu, natomiast w ostatnią nie-

dzielę października o godzinie 1:00 czasu uniwersalnego o godzinę do tyłu czasu z zimowego na letni.

Zalety zmiany czasu:

- oszczędność energii wynikająca z efektywnego wykorzystywania światła słonecznego,
- oszczędność energii na oświetleniu (oświetlenie ulic, domów, mieszkań, zakładów pracy),
- zwiększone bezpieczeństwo podczas jazdy samochodem.

Wady zmiany czasu:

- problemy związane z przestawianiem się organizmu (zakłócenie biorytmu) podczas zmiany czasu,
- dodatkowe koszty ponoszone przez firmy transportowe (koleje, lotnictwo i in.),
- koszty uwzględnienia zmiany czasu w systemach informatycznych.

Przygotował Grzegorz Marciniak

SZKOLNY SAVOIR-VIVRE

W szkole spędzasz dużo czasu, możesz wiele zrobić, aby czuć się tu lepiej.

„Kiedy już jesteś przed
swoją szkołą, pozdrawiaj
wszystkich z miłą miną i uśmiechem.”

Podczas lekcji staraj się **skupi na tym, co mówi nauczyciel**. Pamiętaj, że może on odebrać twoją rozmowę z kolegą jako nieuprzejmość.

„ Nie jest to wielką zasługą,
gadać ci głośno jak papuga
bo na lekcji taka praca
po prostu się nie opłaca. ”

„ Przestań na lekcji, trutnie zielony
z gumy do uczenia robi balony!!!
na to, co pani mówi uważaj
i za krytykę się nie obrażaj. ”

Jeśli nauczyciel zwraca się do ciebie stojąc, ty także **wstań**. Jeśli nauczyciel zwraca ci uwagę, wstań i **wysłuchaj** co ma do powiedzenia. Odpowiedz dopiero wtedy, kiedy przestanie mówić, ale także wtedy pamiętaj o zachowaniu uprzejmości.

„ Kiedy prowadzisz w grupie rozmowę,
to nie wyskakuj z niewczesnym słowem,
czekaj aż twoja kolej wypadnie i nie
przerywaj, bo to nieładnie. ”

Pamiętaj o **okazywaniu szacunku starszym**.
I to nie tylko nauczycielom, wychowawcom czy

dyrekcji. **Taktuj w odpowiedni sposób** również osoby sprzątające i pilnujące szkoły, personelu w kuchni czy bibliotece. Zawsze stosownie **witaj się i uśmiechaj**. Słuchaj ich uważnie i zwracaj się do nich uprzejmie.

„ Czy chcesz w szkole mieć szacunek?

Na to jeden jest warunek:
nie zachowuj się jak błazen z
koczkodanem wzięty razem. ”

Człowiek dobrze wychowany nigdy nie powinien nikogo przeładować **ani uśmiechać się wobec nikogo przemocy**.

„ Nie wolno uczniom innych obrażać.

Czy nie mam racji?
Powiedzcie sami?

Po co niezdrowe
konflikty stwarzacie i potem
w klasie wiecie oczami. ”

Nieuprzejmie jest naruszanie cudzej nietykalności. Nie wolno więc nikogo potrącać, popychać ani szarpać. Nie wolno wyśmiewać się z osób chorych, niepełnosprawnych lub upośledzonych. **Niedopuszczalne** jest wyśmiewanie czyjegoś wyglądu, koloru skóry czy biedy a także wyznawanej religii.

„ Nie mieszaj się z innymi,
palcem nie wskazuj, nawet gdy byłbyś do
miechu powód.
Krzyczysz „Grubaska”?
Powieś od razu braku kultury to
przykry dowód ”

Przygotowała Maja Wirbut

**TAJEMNICE PRZYRODY
KOLOROWY DYWAN CZARODZIEJA**

Najpi kniejszy kraj na wiecie,
du o si o nim dowiecie.
Nie ma takiego drugiego
sercu memu najdro szego.
Lasy zielone, puszcze i bory,
zwierz t bez liku w nich spotkasz podró niku.
ubry przepi kne, królowie puszczy dumnie podnosz głowy.
Sarny, jelenie a nawet nied wiedzie spaceruj ce powoli.
Przepi kne góry, wysokie strzeliste co zagl daj w chmury,
a pod górami strumyki bystre i pi kne hale zielone.
A na tych halach stada owieczek góral pilnuje
i pi kne góralskie piosenki wy piewuje.
Jezior te mnóstwo nasz kraj posiada, Mazury z tego najbar-
dziej słyn ,
gdzie kormorany i inne ptaki przyrod polsk dopieszczaj ,
a ludzkim oczom i sercom uciech daj .
W lasach poziomki, borówki, maliny
chodz je zbiera pi kne polskie dziewczyny.
Wilki i lisy w lesie biegaj ,
Dzi cioł zastuka, kukułka zakuka.
A gdy jesieni przyjdzie pora
grzybiarze w las ruszaj i mnóstwo grzybów zawsze nazbiera-
J .
W Morzu Bałtyckim te ryb bez liku
znajdziesz kochany mój podró niku.
Gdy bociany wiosn wracaj
przepi kny klekot swój zaczynaj .
aby w stawach kumkaj
Wiosn wszyscy wołaj .
Wi c wsi d na dywan zaczarowany
przele nad cudn t krain ,
a pi kne widoki na pewno Ci nie omin .
Mój wierszyk skromny
takimi zako czy chce słowy,
e kraj nasz pi kny jest i wyj tkowy!

Maja wirbut kl. IV „a”

Wiersze naszych uczniów**PRZYRODNICZY ZAWRÓT GŁOWY**

Jeśli wyjdiesz na podwórze
to przyroda cię otacza.
W wielkie łąki, małe róże
zawsze palce swoje macza.

A kiedy do lasu pognasz tak prędko,
zobaczyć dzicze stada, borowe żeremie
może zobaczysz też ptasie gniazdko,
I wtedy odnajdziesz się w tym ekosystemie.

Możesz też wybrać się nad pobliską rzeczkę
dla ochłody zażyć kąpieli,
radzę też potem odpocząć troszeczkę
albo bukiecik zrobić z konwalii.

Przyroda jest niczym pokrywa,
która kolorem nieskończonym się mieni
Ona od wieków nasz świat okrywa,
aby nas ukryć przed szarym kolorem cieni.

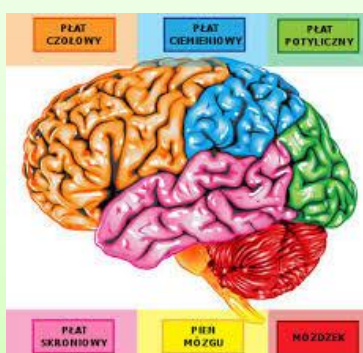
ALEKSANDER CIERLECKI

MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ MÓZGU

11-15 MARCA

Czy wiesz dlaczego możesz grać w koszykówkę albo napisać sprawdzian na 6?

To wszystko zasługa twojego mózgu, który dzień w dzień pracuje aby ty mógł normalnie funkcjonować. Mózg jest podzielony na różne części - kory mózgowe, które odpowiadają za różne funkcje naszego organizmu np. kora w której znajduje się siatkówka wzroku znajduje się w płacie potylicznym tylnej części głowy, albo kora czucia i dotyku znajduje się w części ciemieniowej tuż nad czołem.

Mózg składa się z mózgowia, mózdku i z pnia mózgu. Każda część analizuje inne bodźce i odpowiada za inne czynności - mózgowie odpowiada za nasze świadome czynności, mózdek odpowiada za ruch natomiast pień odpowiada za prac narządów wewnętrznych np. serca. Mózg jest wielofunkcyjny buduje go specjalne komórki – neurony które umożliwiają przepływ informacji, podobno wykorzystujemy tylko 10% możliwości naszego mózgu.

Czy zastanawiałe się kiedyś, co by było gdyby my przysposobiliśmy wykorzystywaliśmy 80% możliwości naszego organu? Czy możliwości by wtedy było czytanie w myślach albo telekineza?

W naszej szkole ten był organizowany tydzień mózgu, zorganizowały go nasze Panie od biologii Pani Anna Kramek- Szubert oraz Pani Ewa Mular. Na każdej długiej przerwie na korytarzu obok sali 8 i 7 były wystawiane gry rozwijające logiczne myślenie i pobudzające pracę mózgu. Uczniowie bardzo chętnie brali w nich udział, mamy nadzieję że za rok będziemy mogli to powtórzyć.

Przygotował Aleksander Cierlecki

Rok 2019 rokiem matematyki

Z Panią Jowitą Niewiarowską o matematyce

1. Od kiedy interesuje się Pani matematyk?

Od najmłodszych lat.

2. Czy wie Pani, że ten rok został ogłoszony rokiem matematyki? Myśli Pani, że to dobry pomysł by zainteresować matematyką nasze społeczeństwo?

Tak, i dlatego w naszej szkole rozpoczął się nowy projekt „Zabawa z matematyką”, który będzie trwał od 1 marca do 31 grudnia 2019r. Współfinansowany przez mFundację oraz Stowarzyszenie „Twórczy Rodzice przy Szkole w Gardnie”. W każdym miesiącu od marca do grudnia będą zaplanowane działania dla uczniów Szkoły Podstawowej w Gardnie. Przedstawienie o liczbie Pi, Warsztaty kulinarne - pieczenie okrągłych ciastek, Pisankowe zadania - zabawa w podchody z zadaniami matematycznymi związany z wielkanocnymi, Nocny Maraton Matematyczny - uczniowie w grupach rozwiązywać przez całą noc zadania matematyczne, Festyn Matematyczny z wykorzystaniem TIK dla społeczności lokalnej - dzieci wraz z rodzicami rozwiązywać zadania z różnych stron internetowych, wiatowy Dzień Tabliczki Mnożenia uczniowie odpytują się z tabliczki mnożenia i wykonują zadania sprawnościowe, Procentowy zawrót głowy czyli wszystko o podatkach, kredy-

tach, podwykach i obniżkach, spotkanie z bankowcem oraz wyjazd do banku w Gryfinie, wykonanie przez uczniów albumów o Sławnych Polskich Matematykach. Przeprowadzenie warsztatów z ekonomii dla klas III - VIII oraz warsztaty origami. Na zakończenie projektu witeczne uroczyste zakończenie dla całej społeczności lokalnej.

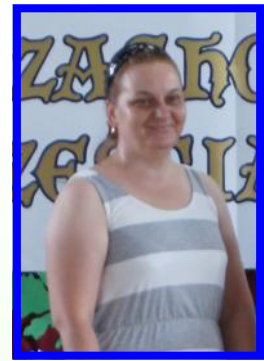
3. Jak długo trwały studia matematyczne, czy są one trudne?

Tak jak każde studia wg nowych przepisów 3 lata studiów licencjackich a następnie 2 lata studiów magisterskich, zakończenie obrony pracy magisterskiej. Jak ktoś kocha matematykę to nic nie jest trudne.

4. Czy sądzi Pani, że w dobie komputerów podstawy matematyki są potrzebne w codziennym życiu, jak tak to dlaczego?

Oczywiście, aby działały komputery, smartfony, to ktoś musiał zaprogramować, wymyślić jak to działa, a to czysta matematyka. Nawet w prostych czynnościach jak zakupy to też mamy matematykę – dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych.

5. Czy uważa Pani, że matematyka jest królową nauk?

Tak, wszystko zaczyna się od matematyki.

6. Jak Pani zdaniem powinna wyglądać dobra lekcja matematyki?

Najważniejsze, to zainteresować jak najmłodsze dzieci matematyką, zabawy w sklep, mierzenie korytarza szkolnego, mierzenie obwodów drzew itp. W starszych klasach IV – VI wprowadzenie zagadek, kodowania, rozwiązywanie obrazków logicznych, sudoku i różnych gier. Jak już polubimy matematykę, w klasach VII – VIII odpowiednie zadanie nie będzie trudne. Wykorzystywanie wyobraźni. Matematyka to wiczenie umysłu, tak jak na WF w wiczenie mięśni. Dlatego warto uczyć się matematyki.

7. Czy uczenie matematyki dzieci w XXI wieku jest trudne?

Jest trudne, ponieważ liczy się na kalkulatory, komputery. Wyobraźcie sobie brak prądu i już wszystkie sklepy pozamykane bo nie działają kasy. Na dłuższy czas byłoby to dramat.

Wywiad przeprowadził: Aleksander Cierlecki

Rok 2019 rokiem matematyki

Z Panią Renatą Styczeń o matematyce

1. Od kiedy interesuje się Pani matematyk?

Chyba od zawsze. Lubi rozwi zywa problemy, a matematyka jest bardzo problematyczna.

2. Czy wie Pani, e ten rok został ogłoszony rokiem matematyki? Myli Pani, e to dobry pomysł by zainteresowa matematyk nasze społecze stwo?

Przyznam szczerze, e nie wiedziałam. Pomysł dobry, ale raczej niewykonalny. Matematyka nie mie ci si w strefie naszego komfortu, dlatego tylko od czasu do czasu zajmujemy si tym przedmiotem. Nie lubimy przyznawa si do naszych pora ek, a matematyka niestety, za ka dym razem udowadnia nam, e jeste my zbyt słabi, eby sprosta jej wymaganiom. Łatwiej nam uwierzy, e jeste my zerem matematycznym, ni

troch popracowa . Fakt, nikt nie mówił, e my lenie jest łatwe. Ale problem tak naprawd tkwi w nas. Jeste my zbyt leniwi i wygodni...

3. Jak długo trwaj studia matematyczne, czy s one trudne?

Pi lat, a podyplomowe 1,5 roku. Czy s trudne? Dla mnie były fascynuj ce.

4. Czy s dzi Pani, e w dobie komputerów podstawy matematyki s potrzebne w codziennym yciu, jak tak to dlaczego?

Matematyka to nie tylko liczby, figury. Matematyka to ycie. Ka de zadanie to problem do rozwi zania, ycie to równie problemy do rozwi zania. Na matmie uczymy si determinacji, logicznego my lenia, analizowania, wyci gania wniosków i wielu innych umiej tno ci, które potrzebne s w yciu codziennym.

5. Czy uwa a Pani, e matematyka jest królów nauk?

Tak. Matematyki nie mo na wyku, eby j zrozumie trzeba j pozna . Jeden z nie liczonych przedmiotów, który zmusza do działania.

6. Jak Pani zdaniem powinna wygl da dobra lekcja matematyki?

Nie wiem. Bez przerwy szukam recepty na dobr lekcj matematyki.

7. Czy uczenie matematyki dzieci w XXI wieku jest trudne?

Zdecydowanie tak. Matematyka wymaga uwagi, a nasz wiat jest zasypany przeszkodzaj kami, które o zgrozo, nie s sprzymierze cem uwagi.

Wywiad przeprowadził: Aleksander Cierlecki

LEGENDY POLSKIEJ MOTORYZACJI

Syrena

Syrena – rodzina polskich samochodów osobowych i dostawczych produkowanych w latach 1957–1972 przez Fabrykę Samochodów Osobowych (FSO) w Warszawie. Decyzja o rozpoczęciu prac projektowych nad nowym polskim samochodem małolitraowym została podjęta w maju 1953 roku. W czerwcu 1953 roku Fabryka Samochodów Osobowych w Warszawie otrzymało oficjalne zlecenie opracowania konstrukcji przez Ministerstwo Przemysłu Maszynowego. W sierpniu 1953 roku nastąpiło oficjalne rozpoczęcie prac konstrukcyjnych, których realizacja podzielona została między trzy

zakłady: za opracowanie podwozia odpowiedzialne było FSO, za nadwozie pojazdu odpowiedzialne było Biuro Konstrukcyjne Przemysłu Motoryzacyjnego (BKPMot), natomiast za modernizację i unowocześnienie silnika odpowiedzialna była Fabryka Samochodów Małolitraowych (FSM) Bielsko-Biała. Z założenia Syrena miała być tanim w produkcji, popularnym, a więc dostępnym dla każdego samochodem osobowym.

Czterdzieci jeden lat po zakończeniu produkcji Syreny pojawił się pomysł produkcji nowej, nowoczesnej wersji tego auta. Tego zadania podjęła się firma AK Motor International Corporation, która podpisała umowę z FSO. W ten sposób AK Motor uzyskało wyłączne prawa do wytwarzania pojazdów pod marką AK Syrena.

W tym samym czasie inna firma - AMZ-Kutno również ogłosiła plany stworzenia współczesnej wersji Syreny. W sierpniu 2014 roku zarejestrowano spółkę akcyjną o nazwie FSO Syrena w Kutnie S.A. W tym samym roku przedstawiono pierwszy jedyny prototyp o nazwie Syrenka (w odróżnieniu od Syreny).

Syrena dawniej i dziś (Fot: FSO Syrena)

Oznaczenie silnika	S-14	S-15 (prototyp)
Typ silnika	benzynowy dwusuwowy 2-cylindrowy	benzynowy dwusuwowy 2-cylindrowy
średnica cylindra	72 mm	76 mm
Skok tłoka	85 mm	82 mm
Pojemność silnika	690 cm ³	746 cm ³
Moc maksymalna	22 KM/3800	26 KM/3800
Moment obrotowy	Brak danych	60,8 Nm przy 2800
Stopień sprężania	6,1:1	6,8:1
Prędkość maksymalna	100 km/h	102 km/h

Dane techniczne silników

ródła:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Syrena_\(samochód\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Syrena_(samochód))
<https://autokult.pl/t/108510,fso-syrenahttps://https://>
<https://m.interia.pl/magazynauto/news,nId,2349264>
<http://www.syrena102.pl/ciekaw.html>
<https://motoryzacja.interia.pl/wiadomosci/producenti/news-vosco-czyli-kolejna-nowa-syrena-ta-juz-jezdzi,nId,2574703>

Przygotował Grzegorz Marciniak

Światowy Dzień Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych

Mi dzynarodowy Dzień Inwalidów i Ludzi Niepełnosprawnych – wi to obchodzone corocznie w 3 niedziel marca ustanowione przez **Mi dzynarodow Organizacj Pracy**.

Wydarzeniem inicjuj cym ustanowienie dnia była katastrofa górnicza która wydarzyła si 8 sierpnia 1956 roku w kopalni w gła kamiennego Bois du Cazier w Marcinelle w Belgii, w wyniku której mier poniosło 262 górników pochodz cych z 12 krajów, a cz doznała powa nych obra e zostaj c inwalid .

Dzie wiosny w naszej szkole

Jak ju wiemy, 21 marca obchodziły my pierwszy dzie wiosny, nasza szkoła j z przyjemno ci powitała. Przez 3 dni (18,19,20 marca) uczniowie mieli zadania, aby przygotowa si do nadej cia wiosny. Jednego dnia uczniowie musieli zało y dowoln czapk , mile widziane równie były peruki. Drugiego dnia za mieli za zadanie ubra okulary, ostatniego dnia wi c był pid amowy dzie , tego dnia dzieci przychodziły w pid amach lub kapciach. Gdy wiosna ju nadeszła klasa Vc oraz VIIa przygotowała przedstawienie "Kłopoty pani wiosny" dla klas od 0 do III oraz od IV do VIII i gim. w tym przedstawieniu wiosna si budziła i rozdawała kwiaty. Jednak pokazało ono tak e e nie warto zanieczyszcza naszej planety. Po przedstawieniu nast pił wybór najpi kniejszej Pani wiosny oraz ogłoszenie wyników która klasa najaktywniej si przygotowała ubieraj c czapki, pid amy i okulary przez 3 dni. W czasie gdy komisja si naradzała dzieci odpowiadaj c na zagadki prawidłowo dostawali słodki upominek w postaci cukierka. Po ogłoszeniu wyników odbyło si ognisko tu przy placu i ka dy mógł uczi z kolegami i koleankami pocz tek wiosny. Ten dzie był bardzo fajny i mamy nadziej e ka dy si dobrze bawił i miło sp - dził czas.

Przygotowała **Zuzanna Porowska**

Prawdopodobnie jest to najstarsze wi to po wi cone osobom niepełnosprawnym w wyniku wypadków przy pracy. Na obchody Dnia MOP wybrał pierwsze dni wiosny, symbol odradzaj cej si przyrody.

W Polsce obchody organizowane s od 1959 roku przez Polski Zwi - zek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Przygotowała **Kornelia Miarowska**

Mini słowniczek Polsko-Angielski

Marzec - March
Wiosna - Spring
Kwiat (ki) - Flower (s)
Słońce - Sun

Easter - Wielkanoc
Crops - Uprawy

Blooming - Kwitnący
Tulip - Tulipan

Swallow - Jaskółka
Snowdrop - przebiśnieg
Grasshoper - Konik Polny

Cheerful - Radosny (np. człowiek)

Bud - Pąk
Chirp - Ćwierkanie

Przygotowała Kornelia Miarowska

Dzień walki z dyskryminacją rasową

wi to obchodzone jest w dniu w którym wydarzyła się masakra w Sharperville w 1960 (Południowa Afryka) - w pokojowej demonstracji przeciwko „przepisom przepustkowym” apartheidu policjanci zastrzelili 69 osób, które brały w niej udział. Dzień ten rozpoczyna Tydzień Solidarności z Ludami Zmagającymi się z Rasizmem i Dyskryminacją Rasową (do 27 marca), ustanowiony rezolucją 34/24 (1979), jako jeden z elementów programu

obchodów pierwszej Dekady Walki z Rasizmem i Dyskryminacją Rasową ustanowionej w 1973 roku (1973–1982).

Kolejne dekady odbyły się w latach 1983–1992 i 1993–2002. Obchody mają na celu uczczenie pamięci ofiar masakry w Sharpeville i innych incydentów na tle rasistowskim oraz wzmożenie działalności społeczeństwa na rzecz eliminacji wszelkich form rasizmu, ksenofobii i dyskryminacji na świecie. W 2001 roku, na zakończenie światowej Konferencji na temat Rasizmu, Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Pokrewnych Przejawów Nietolerancji, uczestnicy

przyjęli Deklarację z Durbanu (RPA) oraz Program Działania, jako wzór dalszych działań mających na celu realizację zasad związanych z równością i zwalczaniem dyskryminacji. Co roku obchody odbywają się pod innym hasłem. Hasłem w 2006 roku była „Walka z rasizmem w życiu codziennym”. W 2010 głównym przewodnikiem obchodów był związek między rasizmem a sportem. Miało to szczególne znaczenie, gdy Republika Południowej Afryki, jako pierwsze państwo afrykańskie, wystąpiło w roli gospodarza Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej.

Przygotował Norbert Leśniak

Szkodliwo picia napojów gazowanych i słodzonych

Napoje gazowane to jednym słowem trucizna. Nie ma w nich nic zdrowego, wręcz odwrotnie, mają bardzo dużo owszelkich konserwantów barwników czy sztucznych aromatów i innych tego typu chemicznych substancji. Na dodatek owszelkiego typu napoje słodzone odwracają uwagę, czy zwi kszej agresji. Gdy spożywamy takie napoje może pogorszyć nam się cera, ale i tak może być choroba na takie choroby jak rak trzustki a nawet może na dostać zawału. Gdy się dowiedzieliśmy już jakie napoje nie wpływają na nas dobrze, teraz przejdźmy do napojów które na nas dobrze działają takich jak woda. Woda poprawia trawienie, sprawia uczucie sytości, usuwa szkodliwe produkty przemiany materii oraz nawadnia organizm co jest bardzo ważne. Warto również wspomnieć że woda kosztuje mniej niż napój gazowany który na nas nie wpływa dobrze i może na j dostać w praktycznej kady sklepie. Człowiek powinien pić 2 litry wody dziennie.

Przygotowała Zuzanna Porowska

Dzie Ochrony Bałtyku

Dzie ochrony Bałtyku obchodzony jest 22 marca. Światowy Dzień Ochrony Bałtyku został ustanowiony aby zwrócić uwagę społeczności międzynarodowej na problemy związane z jego ochroną. Środowisko Bałtyku jest szczególnie narażone na degradację. Wszystkie nieoczyszczone ciekier produkowane przez kraje nadbałtyckie, w tym również ciekier przemysłowe wpływają do tego stosunkowo niewielkiego morza. Oprócz gospodarki komunalnej zagrożeniem dla wód Bałtyku stanowi energetyka wiatrowa, transport morski, turystyka i rekreacja, rolnictwo, rybołówstwo, górnictwo i wydobywanie surowców. To wszystko sprawia, że Bałtyk jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych mórz na świecie. Jednym z najskuteczniejszych sposobów ochrony środowiska Morza Bałtyckiego jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz eksploatacji jego zasobów, np. poprzez ograniczenie zużycia sztucznych nawozów w rolnictwie oraz skuteczniejsze oczyszczanie cieków.

Przygotowała Zuzanna Stasiuk

SMOG

Smog to zjawisko atmosferyczne powstałe w wyniku wymieszania się mgły z dymem i spalinami. Smog powstaje wskutek przedostawania się do atmosfery szkodliwych związków chemicznych, takich jak tlenki siarki i tlenek azotu oraz substancje stałe, czyli pyły zawieszone, a także kancerogenne wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Smog spowodowany jest tak zwaną niską emisją pyłów i szkodliwych gazów wytwarzanych między innymi z domowych pieców lub kotłowni w gminach oraz spalin transportowych. Za monitorowanie jakości powietrza odpowiada w Polsce Inspekcja Ochrony Środowiska. Z kolei za pomiary odpowiada Krajowe Laboratorium. Według Wiatrowej Organizacji Zdrowia 36 z 50 miast w Unii Europejskiej o najwyższym stężeniu pyłu PM2,5 znajduje się w Polsce.

Najbardziej zanieczyszczonymi miastami w Polsce są kolejno: Łódź, Wrocław, Poznań, Rybnik, Wodzisław Śląski.

10 najbardziej zanieczyszczonych miast na świecie: Lijon, Chiny

Majłusuu, Kirgistan

Norylsk, Rosja

Sukinda, Indie

La Oroya, Peru

Magnitogorsk, Rosja

Dzierżyna, Rosja

Kabwe, Zambia

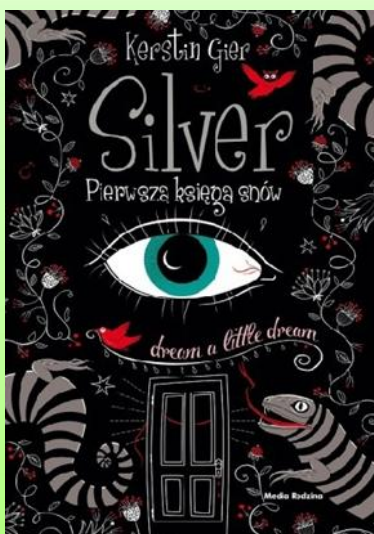
Hazaribag, Indie

Sumgait, Azerbejdżan

Przygotowała: Zuzia Stasiuk

Silver Pierwsza księga snów - Kerstin Gier

Przygotowała: Wiktoria Kowalewska

Liv zawsze przywizywała duży wąż do snów. Ale odkąd zamieszkała w Londynie, znalazły się w centrum jej zainteresowania. Tajemnicze zielone drzwi. Gadające kamienne posągi. Niania z tasakiem w schowku na miotły... Tak, ostatnio sny Liv stały się bardzo dziwne. A szczególnie ten: czterech chłopaków, łącznie inkantacje, dziwny rytuał, a wszystko to w nocy porożka cmentarza. No tak, Liv zna tych chłopaków z nowej szkoły - i zawsze, gdy spotykają się na jej wiecu, oni zdają się wiedzieć o niej więcej, niż im powinny... Chyba nie... nielubisz ten sam sen, co ona? Początek historii zaczyna się od momentu, kiedy Liv, nasza główna postać, dowiaduje się o przeprowadzce do Londynu. Pewnie spodziewacie się awantur, krzyków i buntowania się dziewczyny przeciwko tej

decyzji, ale jak się nas tutaj autorka zaskakuje, kiedy Liv i jej siostra nic sobie z przeprowadzki nie robi, a jest to tylko z takiego powodu, że dziewczynki nigdy nie zagodziły w żadnym miejscu długiego, adnego miejsca nie mogą nazwać domem, gdy ich życie to ciągła przeprowadzka. Wiacie trafiamy do Londynu, Liv zaczyna naukę w szkole i powoli wszystko się układa. Wszystko? Niekoniecznie. Matka ma dla swoich jeszcze jedną niespodziankę, a jest nią jej znajomy, który z czasem staje się dla niej kimś bardzo ważnym, na tyle, że oboje postanawiają, że zostaną rodziną, co za tym idzie Liv razem z rodziną przeprowadzi się do nowego domu, co nie przypada do gustu dzieciom owego m...

Kerstin Gier

Niemiecka autorka powieści dla kobiet i powieści dla młodzieży. Sukces Trylogii Czasu (Czerwiec, Rubin, Błękitny Szafir, Zielony Szmaragd) z dnia na dzień zrobił z niej jedną z najlepiej sprzedających się pisarek niemieckojęzycznych. Studiowała edukację biznesową i psychologię komunikacji, próbowała swoich sił w wielu miejscach pracy, by w 1995 roku zacząć pisać powieści dla kobiet. Pierwsza powieść 'M' czy nie i pozostałe katastrofy odniosła sukces. Przy kolejnych było coraz lepiej. „Niemoralna superoferta” w 2005 roku przyniosła Gier nagrodę Delia dla najlepszej powieści kobiecej roku. W swoim dorobku ma kilkanaście tytułów. Aktualnie mieszka wspólnie z mężem i synem w okolicach Bergische Land. Towarzyszy im kot.

Redakcja gazetki szkolnej:

Aleksander Cierlecki (7a) — redaktor naczelny

Zuzanna Porowska (7 a)

Norbert Leśniak (6 a)

Kornelia Miarowska (6 a)

Zuzanna Stasiuk (6 a)

Anastazja Szostek (6 a)

Wiktoria Kowalewska (7 a)

Grzegorz Marciniak (6 a)

Maja Świrbut (4 a)

Opieka — Agnieszka Drabik

KIEDY WSZYSTKIE INNE DZIEWCZYNY
PANIKUJĄ, BO JEST JUŻ WIOSNA
I TRZEBA BYĆ FIT, ALE TY SIĘ
NIE PRZEJMUJESZ, BO ZAWSZE JESTEŚ
PIĘKNA I BAJECZNA:

